

Nie ma już wątpliwości, że to nie prezydent miasta w miastach na prawach powiatu wydaje zezwolenia na usunięcie drzew z nieruchomości będących własnością tych miast a nie oddanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom.

Tak wynika z ustawy 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (DzU z 2015 r. poz. 1045), która znowelizowała ustawę o ochronie przyrody. Za jej sprawą od 1 stycznia 2016 r. prezydent miasta na prawach powiatu sprawując funkcję starosty, nie może wydawać zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów z nieruchomości osób prywatnych oraz stanowiących własność gminy lecz oddanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotów. Organem właściwym w tym zakresie jest marszałek województwa. Do tej pory problematyka organu właściwego do wydawania zezwoleń dotyczących nieruchomości miast na prawach powiatu nie była uregulowana wprost. A budziła kontrowersje.

Praktykę, w ramach której prezydenci miast na prawach powiatu nie wyłączała się z postępowań administracyjnych w sprawie wydania zezwolenia na usunięcie drzew rosnących na nieruchomościach gminnych, lecz z jednej strony składali wniosek jako właściciel nieruchomości, a z drugiej sami wydawali decyzje, występując wówczas w roli starosty była krytykowana przez Najwyższą Izbę Kontroli (kontrola obejmująca okres 1 stycznia 2010 r. do 30 września 2012 r.; z raportem można zapoznać się tutaj: <https://www.nik.gov.pl/plik/id,5178,vp,6705.pdf>).

Zdaniem NIK, prezydent miasta na prawach powiatu, choć wykonuje wszystkie funkcje starosty, to jednak nie może występować w imieniu gminy jako strony i jednocześnie jako organ rozpoznający sprawę w tym samym przedmiocie. Prezydenci miast tłumaczyli się brakiem podstaw do wyłączania się z postępowania (brakiem przepisów nakazujących im wyłączanie się z postępowania). Jednak NIK uznała, że prezydent miasta na prawach powiatu pełniący funkcję starosty powinien każdorazowo wystąpić do samorządowego kolegium odwoławczego o wyłączenie organu i wyznaczenie innego organu w sprawie wydania zezwolenia na usunięcie drzew rosnących na nieruchomościach gminy, w związku z art. 24 § 3, art. 26 § 3 i art. 25 kodeksu postępowania administracyjnego.

Swoje stanowisko NIK uzasadniała licznymi nieprawidłowościami przy wydawaniu decyzji przez prezydentów miast na prawach powiatu, w tym m. in.: wydawanie zezwoleń na podstawie niekompletnych wniosków lub bez przeprowadzania wymaganych oględzin bądź, pomimo braku takiego wniosku, nieuprawnione zwolnienie z opłaty za usunięcie drzew, brak wszczęcia postępowania w sprawie wymierzenia kary administracyjnej w przypadku powzięcia wiadomości o usunięciu drzew z terenu nieruchomości gminnych bez zezwolenia.

Teraz marszałek województwa jako niezależny organ będzie wydawać zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów oraz nakładać kary w tym zakresie. Dotyczy to wszystkich 66 miast na prawach powiatu.